

BØRNS
VILKÅR

SAMMEN STOPPER VI SVIGT

Ansigtsløs kommunikation

Temaforløb til 3.-5. klasse

Temaforløbets aktiviteter

Temaforløbet "Ansigtssløs kommunikation" består af 3 aktiviteter.
Vi anbefaler, at du selv tilpasser de enkelte aktiviteter til netop dine elever.

1. Når vi snakker sammen online. Stoleøvelse
2. Hvad betyder emojis? Klasseaktivitet
3. Hvad kan vi gøre?. Klasseaktivitet

Børns Vilkår, 2021 ©
Kopiering og print af dette materiale eller dele deraf er kun tilladt efter reglerne
i gældende lov om ophavsret eller inden for rammerne af en aftale med Copydan.

Indhold: Lone Smidt og Katrine Andersen
Redaktion: Fritjof Fuglesang
Layout: AntonMaria - Visuel Kommunikation

Temaforløbet er udviklet til Børns Vilkårs Fællesskabsskoler

Introduktion

Dette temaforløb handler om ansigtsløs kommunikation.

Børn er online både i skolen og i fritiden: De spiller, ser videoer, chatter og leger. Mange af de konflikter og problemer, som børn møder i deres onlineliv, ligner dem, de møder andre steder. Kommunikationen online adskiller sig dog fra anden kommunikation ved at være ansigtsløs. Det kræver derfor mere opmærksomhed fra både afsender og modtager, når man kommunikerer uden ansigtsudtryk og kropssprog.

Det sætter vi fokus på i dette temaforløb.

Mål:

- At eleverne reflekterer over, hvordan de kan kommunikere online på en god måde.
- At eleverne kommer med idéer til, hvordan man håndterer de konflikter og problemer, der kan opstå i ansigtsløs kommunikation.

Tidsforbrug: Ca. 2 lektioner

Didaktiske pointer :

- **Det er meget forskelligt, hvor meget børn i 3.-5. klasse kommunikerer online.** Men selvom de ikke er på sociale medier som Instagram og Snapchat, spiller mange af dem spil, hvor man spiller mod andre og samtidig kan tale sammen.
- **Der er mange normer knyttet til det digitale.** Det kan være normer om, hvilke spil/tjenester, der er "in". Det kan også være normer for, hvad henholdsvis drenge og piger kan lide at lave online. De normer kan opleves ekskluderende for nogle børn, så prøv at undgå at reproducere normer for børns digitale liv, når du taler om det.
- **En af de ting, der ofte fylder meget for børnene i 3.-5. klasse,** er, at nogen må bruge apps/spil osv., som andre ikke må. Det kan være svært at finde fælles fodslag i forældregruppen om det, så opgaven vil ofte være at finde en måde at håndtere forskellighederne, så det ikke resulterer i eksklusion.
- **Børns digitale liv går på tværs af tid og rum:** En misforståelse på chatten kan ende som en konflikt i skolegården, og hvis et barn oplever mobning i skolen, følger mobningen med barnet i andre kontekster via digitale medier. Derfor kræver det ekstra opmærksomhed fra de voksne omkring børnene at opdage konflikter og hjælpe dem med at løse dem.

1. Når vi snakker sammen online

Stoleøvelse

1. Sæt jer i en rundkreds.

2. Forklar eleverne, at de nu kommer til at høre en række udsagn.

Hvis de er enige i udsagnet, skal de rejse sig op og bytte plads med en anden, der også har rejst sig. Der er ikke rigtige eller forkerte svar, men holdnings-tilkendegivelser. Eleverne må ikke kommentere hinandens svar undervejs. Du kan forklare, at du stopper undervejs og giver dem mulighed for at forklare deres svar.

3. Nu læser du udsagnene op.

Du rejser dig op hver gang, så eleverne altid har en at bytte plads med. Undervejs gør du ophold og spørger ind til elevernes svar. Du kan bede dem uddybe og forklare eller give eksempler. Nogle af udsagnene minder om hinanden, så hvis der er udsagn, du vurderer, ikke passer til din classes alder eller på anden måde ikke er relevante, springer du dem bare over.

Udsagn

4. Fortæl eleverne, at I nu har talt om ansigtsløs kommunikation.

Spørg eventuelt ud i klassen, om der er nogen, der kan forklare begrebet. Du kan også fortælle, at Børne-Telefonen ofte får henvendelser fra børn, som er kede af det, fordi de har misforstået hinanden, når de kommunikerer online.

5. Afslutningsvis kan du fortælle, at I senere skal arbejde med, hvad man kan gøre, hvis man oplever den slags misforståelser eller konflikter.

Kan alle lide pizza?

I Børns Vilkår anbefaler vi, at man taler om børn generelt, ikke om den enkelte elev. I denne øvelse betyder det for eksempel, at eleverne forholder sig til, om børn generelt godt kan lide at chatte/sms'e, fremfor om de selv kan lide det. Hvis det er for svært og abstrakt for eleverne at forstå, hvad det vil sige at tale generelt, så kan du bruge pizza-eksemplet:

Hvis et udsagn er "børn kan godt lide pizza", kan det godt være, der sidder en elev i klassen, som ikke kan lide pizza, men hvis eleven mener, at de fleste børn godt kan lide pizza, rejser han/hun sig op.

1. Tester: I dag er det tirsdag (eller hvilken ugedag det nu er).
2. Mange børn kan godt lide at tale sammen online, for eksempel chatte eller sms'e.
3. Der er fordele ved at kommunikere/tale sammen, uden at man kan se hinanden.
4. Der er ulemper ved at kommunikere/tale sammen, uden at man kan se hinanden.
5. Det er nemmere at fortælle noget personligt over chat/sms, end det er at gøre det ansigt til ansigt.
6. Det kan være svært at gætte, om noget er alvorligt eller for sjov, når man chatter/sms'er.
7. Det er sværere at forstå ironi, når man skriver sammen, end når man taler sammen ansigt til ansigt.
8. Emojis kan betyde forskellige ting for forskellige mennesker.
9. Det er nemmere at misforstå hinanden, når man taler sammen på nettet, end når man taler sammen ansigt til ansigt.
10. Det er nemmere at sige noget sødt til en anden online end ansigt til ansigt. For eksempel give et kompliment.
11. Det er nemmere at sige noget grimt til en anden online end ansigt til ansigt.

2. Hvad betyder emojis?

Klasseaktivitet

1. Til denne aktivitet skal du bruge et print af elevarket med emojis til hver gruppe. Gerne i A3.

2. Del eleverne op i grupper på 3-5 personer, og forklar, at de nu skal tale om, hvad emojis kan betyde. De må gerne være fantasifulde og tænke over, hvordan man kan forstå en emoji på mange måder. I felterne ud for hver emoji kan de skrive de forskellige betydninger.

3. Når grupperne har arbejdet med de forskellige emojis, kan hver gruppe fremlægge en af dem, og de andre grupper kan supplere med betydninger, som gruppen ikke har med. Tal undervejs om, hvilke konsekvenser det har, at emojis kan betyde så mange forskellige ting.

2. Hvad betyder emojis?

BØRNS VILKÅR EMOJIS

Børnetelefonen
116 111

Print PDF ud i A3 størrelse

3. Hvad kan vi gøre?

Klasseaktivitet.

1. Til denne øvelse skal du bruge et sæt med dilemmakort og de tre positionskort samt et oplæserkort til hver gruppe.

2. Klassen deles op i grupper på fire personer. Hver gruppe klipper dilemmakort samt oplæser- og positionskort ud. I gruppen skal eleverne på skift være oplæser og have de forskellige positionskort. De fordeler derfor oplæser- og positionskort mellem sig, så alle får en rolle.

3. Oplæseren læser et dilemma højt, og de tre andre kommer på skift med bud på, hvad personen/personerne på deres positionskort kan gøre for at hjælpe den, der har dilemmaet.

4. Når alle er kommet med deres bud, roterer man oplæser og positionskortene, så en ny bliver oplæser, og de andre får et nyt positionskort. Herefter læser oplæseren et nyt dilemma højt.

5. Afslutningsvis kan I tale om i plenum, hvordan man er en god klasse-kammerat online. Både i det hele taget og når der opstår konflikter.

Børnetelefonen

Børnetelefonens nummer: **116 111**
og den har åbent fra **kl. 07-02**

De dilemmaer, som er med i denne aktivitet, er baseret på henvendelser på BørneTelefonen. BørneTelefonen er åben døgnet rundt, og her kan man ringe, sms'e eller chatte med en rådgiver helt anonymt.

Man kan også besøge Børn hjælper børn, hvor man kan give gode råd til andre børn eller selv få et godt råd:

<https://bornetelefonen.dk/bornhjaelperborn/>

3. Hvad kan vi gøre?

Elevark. Dilemmakort.

1. *Jeg har det svært for tiden. Jeg er bange for at miste mine venskaber i klassen. Jeg har faktisk mange venner, som jeg holder utroligt meget af, og vi har det godt sammen i klassen og i frikvarterer. Men vi har mange aftener, hvor vi "diskuterer" (over mobil), og det kan jeg ikke lide. Hvad kan jeg gøre?*

2. *Jeg har et problem. Alle mine venner skriver på Snap og laver aftaler. Men jeg må ikke have Snapchat og føler mig udenfor. Ja, jeg har deres telefonnumre, men de gider bare ikke skrive, hvis de tager nogen steder hen. Hver gang jeg prøver at fortælle det til mine forældre, siger de bare, det er brok. Hjælp mig!*

3. *Jeg går i 5. klasse. Jeg har siden 3. klasse tænkt meget over, hvad andre syntes om mig, og om de ting, jeg gør og siger, er forkert. Det gør det svært at være social og være på de sociale medier. For eksempel har jeg svært ved at tage billeder af mig selv på Snapchat og er blevet kaldt genert. Jeg vil egentlig bare gerne snakke med de andre og have det sjovt, men lader være, fordi jeg synes, det er irriterende at tænke så meget over alting.*

4. *Jeg spiller meget Roblox. Jeg har et par venner fra klassen, som jeg spiller med. Men nogle gange bliver de sure på mig, fordi jeg gør noget forkert. Jeg vil rigtig gerne spille med dem, men ikke hvis de hele tiden bliver sure på mig.*

3. Hvad kan vi gøre?

Elevark. Positions kort

OPLÆSER

**HVAD KAN PERSONENS
KLASSEKAMMERATER/
VENNER GØRE FOR
AT HJÆLPE?**

**HVAD KAN PERSONEN I
DILEMMAET SELV GØRE?**

**HVAD KAN DE VOKSNE
(FORÆLDRE, LÆRERE OSV.)
GØRE FOR AT HJÆLPE?**